

ӘБ отырысында қаралды:

ӘБ жетекшісі: Бұхарбаева А.Б

№ 1 хаттама

«27» тамыз 2021 жыл

Келісілді:

Оқу ісінің меңгерушісі

Таласбаева Т.Т

«30» тамыз 2021 жыл

Бекітілді:

«Сарысай орта мектебі» КММ

директоры Нұрмуханов Н.С

«31» тамыз 2021 жыл

ТАҚЫРЫПТЫҚ КҮНТІЗБЕЛІК ЖОСПАР

Пәні: Зайырлылық және дінтану негіздері

Пән мұғалімі: Бегентаева Р.К

Сыныбы: 9 - барлығы 34 сағ аптасына 1 рет

2021 – 2022 оқу жылы

«Зайырлылық және дінтану негіздері» курсы

Түсінік хат

«Жалпы білім беретін ұйымдар үшін жалпы білім берудің, таңдау курстары мен факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі №115 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым Министрінің 2014 жылғы 15 шілдедегі №281 бұйрығына сәйкес 2016-2017 оқу жылынан бастап оқу үдерісіне

«Дінтану негіздері» факультативтік курсының орнына «Зайырлылық және дінтану негіздері» факультативтік курсы енгізілді. «Зайырлылық және дінтану негіздері» пәнінің мәні және маңызы оның қазіргі қоғам қажеттілігі мен тұрақтылығының ғылыми тұғырнамасы ретіндегі өзектілігінен, қоғам тарихы, мәдениеті мен рухани құндылығын анықтайтын бастаулардан тұрады. Зайырлылық және дінтану негіздері жалпы орта білім жүйесіндегі әлеуметтік-гуманитарлық және қоғамтанулық білім алудың құрамдас бөлігі болып табылады.

« Қазақстанның қазіргі саясаты еліміздегі көптеген этностар мен мәдениеттер арасындағы этносаралық, конфессияаралық құрмет пен төзімділікті, өзара татулықты орнатуға, рухани-адамгершілік құндылықтардың ортақ жүйесін құруға бағытталған.

Дін және мәдениет, дін және мемлекет, дін және өркениет қатынастары мен тарихын білу адамзаттың сан ғасырлық тәжірибесінің рухани көрінісін тану болып табылады.

Қазақтың белгілі ойшылдары - әл-Фараби, Қожа Ахмет Йасауи, Абай, Ыбырай, Шәкәрім өздерінің рухани мұраларында ел тарихындағы діннің рөлі мен оның жеке тұлғаны жан-жақты қалыптастырудағы маңызын тарихи сана мен тәжірибе негізінде ашып көрсетті.

Пәннің оқыту мақсаты:

1. білім алушыларды зайырлылық қағидатын құндылық, яғни мемлекет тұрақтылығының басты факторы ретінде қабылдауға, дінді зайырлы таным аясында тануға үйрету;
2. діни сенім бостандығы, әлемдік және дәстүрлі діндердің, жаңа діни қозғалыстардың тарихы мен қазіргі жай-күйі, теріс пиғылды діни ағымдар мен тыйым салынған діни ұйымдар туралы жан-жақты білімін қалыптастыру;

3) оқушыларды экстремизм, терроризм және діни радикализм идеологияларын қабылдамауға үйрету, рухани-адамгершілік құндылықтар негізінде толеранттылық қасиетке тәрбиелеу және олардың гуманистік дүниетанымын қалыптастыру.

Пәннің оқыту міндеттері:

1. білім алушыларға діннің мәні, тарихы және оның қазіргі қоғамдағы рөлі жөнінде жүйелі мәлімет беру
2. зайырлылық ұстанымдарын мемлекеттілік пен тәуелсіздіктің негізі ретінде таныта отырып, осы бағыттағы білімін қалыптастыру;
3. зайырлылық тұрғысынан діни сана, діни сенім, діни таным және діни тәжірибе негіздерін салыстыра білуді үйрету;
4. діннің дүниетанымдық, мәдениеттанымдық және адамгершілік мәнін түсіндіру;
5. оқушыларды діни сенім бостандығын құрметтеуге, толеранттылыққа баулу арқылы қазіргі қоғамдағы діни ағымдарға зайырлылық ұстанымы негізінде баға бере алатын дағды қалыптастыру;
6. Қазақстандағы этносаралық, конфессияаралық келісімді зайырлылық ұстанымдарының нәтижесі ретінде таныта отырып, оқушылардың бойында азаматтық мінез бен жауапкершілік қасиетті тәрбиелеу;
7. экстремизм, терроризм, діни радикализм секілді жаһандық жағымсыз құбылыстардың теріс идеологияларының ұлттық қауіпсіздікке, зайырлылық ұстанымдарына, қоғам тұрақтылығына төндіретін қауіп-қатерін түсіндіре отырып, зайырлы мемлекет қағидаттарына құрмет сезімін тәрбиелеу;
8. білім алушылардың бойында діни әдебиеттер, электрондық ресурстар және бұқаралық ақпарат құралдары материалдарын салыстыра білу және сыни тұрғыда сараптау мәдениеті мен қабілеттерін қалыптастыру;

9) құқықтық сауаттылықтың қоғам өміріндегі маңызын түсіндіре отырып, осы тұрғыдағы білімін арттыруға, Қазақстан адамдары мен азаматтарының құқықтары мен еркіндіктерін сыйлауға тәрбиелеу;

Бағдарламада ұсынылған материалды игеру барысында «Қазақстан тарихы», «Дүниежүзі тарихы», «Адам. Қоғам. Құқық»,

«Этносаралық қатынастардың қалыптасу тарихы», «Қазақ әдебиеті», «Өнер» сияқты пәндермен және «Абайтану» курсымен пәнаралық байланыс пен сабақтастықты орнату қарастырылған.

Оқу жүктемесінің көлемі:

9-сыныпта - аптасына 1 сағат, оқу жылында 34 сағат.

Гарифолла Есім, Есбосын Смағұлов

Зайырлылық және дінтану негіздері «Білім» баспасы, 2016 жыл

Зайырлылық және дінтану негіздері
9-сыныпқа арналған факультатив жоспары
жылына 34, аптасына 1 сағат

p/c	c/c	Сабақтың тақырыбы	Сағат саны	Мерзімі	Ескерту
I тарау Қазақстан Республикасы – зайырлы мемлекет					
1	1	Кіріспе: «Зайырлылық және дінтану негіздері» пәнінің мәні	1	03.09	
2	2	Зайырлылық және зайырлы мемлекет: ұғымы, мәні, сипаты.	1	10.09	
3	3	Зайырлы мемлекет және дін. Зайырлы этика негіздері.	1	17.09	
4	4	Білім жүйесіндегі зайырлылыққағидаттары	1	24.09	
II тарау Дін: құрылымы және қызметі.					
5	1	Діннің мәні, анықтамасы, әлеуметтік маңызы, шығу тегі, жіктелуі мен түрлері.	1	01.10	
6	2	Діннің құрылымы және функциялары. Дін – рухани мәдениет құбылысы.	1	08.10	
7	3	Дінтану ғылымының қалыптасуы мен дамуы. Негізгі діни ұғымдар.	1	15.10	
III тарау Діннің бастаулары мен тарихи түрлері.					
8	1	Көненаным-сенім нысандары және ұлттық діндер.	1	22.10	
9	2	Ежелгі Египеттегі, Грекиядағы, Римдегі діндер.	1	29.10	
10	3	Шығыс өркениетінің тарихи діндері: Индуизм. Конфуциандық. Даосизм. Синтоизм. Иудаизм. Тора және Талмуд. Тәңірлік.	1	12.11	
11	4	Иудаизм, Тәңірлік.	1	19.11	
IV тарау Әлемдік діндер.					
12	1	Буддизм: діни ілімінің негіздері, тарихы, тәжірибесі және таралу аймақтары. Буддизмнің негізгі тармақтары	1	26.11	
13	2	Христиан діні: діни ілімінің негіздері, тарихы, тәжірибесі.	1	03.12	
14	3	Христиан дінінің негізгі бағыттары (православие, католицизм, протестантизм)	1	10.12	
15	4	Қазіргі замандағы христиан діні және оның таралу өңірлері	1	24.12	12.12
16	5	Ислам: діни ілімінің негіздері, тарихы, тәжірибесі	1	24.12	
17	6	Мухаммед - пайғамбар. Қасиетті кітап - Құран.	1	21.01	

18	7	Ислам дініндегі негізгі бағыттар. Мұсылман құқығының негізгі мектептері (Мазхабтар).	1	28,01	
19	8	Мұсылман мейрамдары және салт-жоралары мен ұйғарымдары	1	04,02	
20	9	Сопылықтанымдық мектебі.	1	11,02	
21	10	Ислам, ғылым және мәдениет	1	18,02	
V тарау Қазақстандағы діндер.					
22	1	Қазақстандағы ислам діні: исламның Қазақстанда таралуы.	1	25,02	
23	2	Қожа Ахмет Йасауидің діни философиясы (хикмет ілімі).	1	04,03	
24	3	Қазақ мемлекеттілігінің қалыптасуындағы исламның рөлі.	1	11,03	
25	4	XX ғасырдағы және қазіргі кезеңдегі Қазақстандағы ислам.	1	18,03	
26	5	Қазақстанда христиан дінінің таралуы. Қазақстандағы православие шіркеуі. Қазақстандағы католицизм және протестантизм	1	01,04	
VI тарау Қазақстандағы ислам мәдениеті.					
27	1	Қазақстандағы исламдық сәулет өнері. Ислам жазба мәдениетінің ескерткіштері.	1	08,04	
28	2	Қазақ елінің мұсылман ойшыл-ғұламалары: Әл-Фараби, Жүсіп Баласағұн, Махмұд Қашқари, Ахмет Иүгінеки, Хусамеддин Сығнақи	1	15,04	
29	3	XIX-XX ғасырдағы дін ғұламалары. Абай мен Шәкәрімнің діни мұралары	1	22,04	
VII тарау Жаңа діни қозғалыстар.					
30	1	Жаңа діни қозғалыстар туралы түсінік, сипаты және ерекшеліктері.	1	29,04	
31	2	Теріс пиғылды діни ағымдар, олардың белгілері және зардабы.	1	06,05	
32	3	Терроризм - дінге жат ұғым. Діни экстремизм мен терроризмнің ұлттық қауіпсіздікке қатері	1	13,05	
VIII тарау Қазақстан - дінаралық келісім аумағы.					
33	1	Қазақстан Республикасының дінаралық заңнамасы.	1	20,05	
IX тарау Қазақстан Республикасының Президенті Н.А. Назарбаевтың Қазақстан Республикасында және халықаралық қауымдастықта бейбітшілік пен дінаралық келісім орнату саласындағы саясаты					
34	1	Қазіргі Қазақстандағы дінаралық татулық пен келісім	1	24,05	